

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 29 oktober 2020 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van abdominoplastiek met gelijktijdige lower bodylift.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op plastische chirurgie omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Voor verzoekster is een aanvraag gedaan voor een abdominoplastiek met lower bodylift. Op de aanvraag geeft de behandelaar aan dat sprake is van Pittsburgh Ratingscale (PRS) graad 3. Als toelichting wordt aangegeven dat de buikhuid het probleem gebied is en dat er tevens sprake is van exces huid ter hoogte van de billen en benen. Het huidoverschot is beoordeeld als PRS graad 3 met forse asymmetrische vetdeposities flanken en rug en een deflated buttock. Verder staat op de aanvraag dat er geen sprake is van onbehandelbaar smetten of van een ernstige bewegingsbeperking, maar wel dat verzoekster ervaart dat het huidoverschot in de weg zit bij haar dagelijkse routine zoals douchen en aankleden, op haar werk en bij het sporten. Daarbij ervaart zij rugklachten en psychische klachten.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van een lower bodylift afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat het huidoverschot niet imponeert als passend bij PRS graad 3. Ook is volgens verweerder geen sprake van een lichamelijke functiestoornis. Verweerder geeft aan in te kunnen stemmen met vergoeding van een abdominoplastiek op basis van verminking, bij een huidoverschot dat imponeert als een PRS 3.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van aantoonbare lichamelijke functiestoornissen of verminking, zoals omschreven is in artikel 2.4, onder b, van het Besluit zorgverzekering (Bzv).

VAV Werkwijzer

Daarnaast moet, omdat er sprake is van een behandeling die een puur cosmetisch karakter kan hebben, de aanvraag worden getoetst aan de verzekeringsvoorwaarden voor behandelingen van plastisch-chirurgische aard die zijn opgenomen in de VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard.¹

Uit de VAV werkwijzer blijkt dat vergoeding van een lower bodylift mogelijk is bij patiënten na extreem gewichtsverlies², na bariatrische chirurgie of met behulp van dieet en oefeningen, als voldaan wordt aan onderstaande criteria:

- Verminking door ziekte, ongeval of geneeskundige verrichting, hieronder wordt verstaan:
 - Van een verminking kan, in de lichaamsgebieden rug, flanken, buik, billen, heupen/laterale dijen en mons pubis, gesproken worden bij een Pittsburgh Rating Scale graad 3 in een (symmetrisch)³ lichaamsgebied (zie Bijlage 2).
- Aantoonbare lichamelijke functiestoornissen
 - Onbehandelbaar smetten, en/of
 - een ernstige bewegingsbeperking.

Er is geen vergoeding mogelijk als het gewichtsverlies nog niet is voltooid en gedurende tenminste 12 maanden gestabiliseerd en het BMI hoger dan 35 is.

Psychische klachten

Psychische klachten kunnen geen aanspraak geven op vergoeding. Vergoeding kan alleen plaatsvinden wanneer er sprake is van een 'lichamelijke functiestoornis'. Psychische klachten zijn daarmee uitgesloten door de wetgever als grond voor vergoeding vanuit de Zvw.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

In het dossier zijn foto's van goede kwaliteit aanwezig. Op basis van de foto's lijkt voor wat betreft de buikwand wel sprake te zijn van huidoverschot passend bij een PRS graad 3, maar dat er geen sprake is van verminking van de rug, flanken, billen, benen of mons pubis. De bijgevoegde foto's imponeren op die gebieden niet als een afwijking met een PRS graad 3.

Met betrekking tot de beoordeling van de PRS graad merkt het Zorginstituut het volgende op. Het beoordelen van een verminking wordt primair op basis van het visuele aspect van de afwijking wordt verricht. Daarom wordt dit meestal gedaan aan de hand van voorbeelden behorende bij de PRS. De PRS is in opzet niet ontwikkeld voor de beoordeling van verminking, maar voor gebruik bij de preoperatieve planning van de juiste chirurgische behandeling en het evalueren van de resultaten. Het betreft dus een andere doelgroep en een ander doel. Bij

¹ VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard (2019), versie 20.0. Geraadpleegd via: <https://vavolksgezondheid.nl/werkwijzers-vagzvav>

² Hierbij moet gedacht worden aan een gewichtsverlies in de orde van grootte van ≥ 45 kilogram (Gusenoff JA, Rubin JP. Plastic surgery after weight loss: current concepts in massive weight loss surgery. Aesthet Surg J 2008;28(4):452-5)

³ De Pittsburgh Rating scale wordt per lichaamsgebied (regio) bepaald. Als regio wordt verstaan de 'symmetrische regio', bijvoorbeeld beide flanken, heupen of dijen.

gebrek aan een meer passende classificatie instrument is er toch voor de PRS gekozen door alle betrokken partijen (i.e. VAV, ZN, ZIN) om een verminking te beoordelen. Gezien het een primair visuele beoordeling betreft is de tabel uit het originele artikel van Song et al. daarom ook geen onderdeel van de VAV-werkwijzer.⁴ Mocht er twijfel bestaan tussen twee categorieën dan kunnen de omschrijvingen eventueel helpen om het uiterlijk te rubriceren onder één van de graderingen. Daar is in dit geval echter geen sprake van.

Verder blijkt niet uit het dossier dat sprake is van een verminking in de zin van ernstige verworven misvorming, zoals bedoeld door de wetgever. Daarnaast is onvoldoende aangetoond dat de klachten als zodanig ernstig kunnen worden beschouwd dat gesproken kan worden van een lichamelijke functiestoornis in de zin van een ernstige bewegingsbeperking. Dit blijkt uit de informatie in de aanvraag en het beperkt aanwezige huidoverschot gezien de foto's.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie kan niet geconcludeerd worden dat sprake is van een verminking of lichamelijke functiestoornis. Verzoekster heeft daarom geen (verzekerings)indicatie voor een lower bodylift. De gevraagde behandeling komt niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster kan geen aanspraak maken op vergoeding van een lower bodylift ten laste van de basisverzekering omdat zij geen (verzekerings)indicatie heeft voor de behandeling.

⁴ Angela Y. Song, M.D., et al. A Classification of Contour Deformities after Massive Weight Loss: Application of the Pittsburgh Rating Scale SEMINARS IN PLASTIC SURGERY/VOLUME 20, NUMBER 1 2006.
www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2884754/pdf/sps20024.pdf